

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SANAYİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

26 Ocak 2012 Perşembe

SANAYİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

26 Ocak 2012 Perşembe

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367)	10:11
Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380)	11:12
Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Tesis Edilen Ortak Komitenin 1/2010 sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/418)	12:14
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548)	14

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:14
Emin Haluk AYHAN (Denizli)	1, 2, 3, 5, 6, 7:8, 8:9
Alim IŞIK (Kütahya)	1:2, 4:5, 9:10
Ünal KACIR (İstanbul)	2, 3:4, 5, 6, 8
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	2
Hüsnü DİLEMRE (Ekonomi Bak. Anlaşmalar Genel Müdürü)	3
Damla Yeşim SAY (Dışiş.Bak.İkili Eko.İşl.Genel Müdür Yrd.)	3
Mehmet Ali SUSAM (İzmir)	4, 7
Tahir AKBAŞ (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkan Yrd.)	5
Mehmet ERDOĞAN (Gaziantep)	6
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	6, 9
Ali ERCOŞKUN (Bolu)	6, 10
Mehmet Galip ENSARİOĞLU (Diyarbakır)	10
Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı	10:11

Tahir AKBAŞ (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkan Yrd.)	10:11
Volkan IŞIKÇI (Dışiş.Bak.Enerji Dairesi Başkanı)	11
Mehmet ERDOĞAN (Gazi antep)	11
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	11

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı 11:12

Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi	12
Güven KARAÇUHA (Devlet Su İşl.Genel Müdür Vekili)	12

Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Tesis Edilen Ortak Komitenin 1/2010 sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı 12:14

Hüsnü DİLEMRE (Ekonomi Bak. Anlaşmalar Genel Müdürü)	12:13
--	-------

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı 14

Hüsnü DİLEMRE (Ekonomi Bak. Anlaşmalar Genel Müdürü)	14
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	14

Açılma Saati: 10.56

Kapanma Saati: 12.07

26 Ocak 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.56

BAŞKAN : M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ : Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ : İbrahim Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP : İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, değerli davetliler ve kıymetli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Yeterli çoğunluğumuz vardır, gündemimizde yer alan konuşmaları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

Bu günkü toplantımızın gündeminde, Komisyonumuza tali komisyon olarak havale edilen 7 adet uluslararası anlaşmanın onaylanmasını uygun bulma kanunu tasarısı bulunmaktadır.

Bildiğiniz gibi, İçtüzüğü' müzün 23' üncü maddesine göre tali komisyonlar, işin kendilerini ilgilendiren yönü veya maddeleri üzerinde esas komisyona görüş bildiren komisyonlardır. Tali komisyonların hangi yönde veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler.

İçtüzüğümüzdeki söz konusu düzenleme kapsamında sizler de uygun görürseniz bu uluslararası anlaşmaların her birinin sadece geneli üzerinde görüşmesini ve bu yedi maddeyi ayrı ayrı geneli üzerinde görüşerek görüşlerimizi rapor hâline getirip ilgili komisyona iletilmesinin daha pratik bir çözüm olacağını düşünüyoruz. Bu konuda geneli üzerinde görüşmelerle oluşacak raporun sunulması konusunu oylarınıza sunacağım. Bu konuyla ilgili görüş açıklamak isteyen...

Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Benim ifade etmek istediğim bir husus var: Her ne kadar biz, bu işte tali komisyon isek de burada benim baktığım hususlar, konular, genellikle Dış Ticaret Müsteşarlığı eski ismiyle, yeni ismiyle Ekonomi bakanlığını ilgilendiriyor ve onların serbest ticaret anlaşmaları, karşılıklı ticaret anlaşmalar, bu tür şeyler.

Şimdi, 2003 yılında imzalanmış bunların birçoğu, 2003 yılından bu yana bir gelişme olup olmadığını da bir bilelim komisyon olarak. Yani genel gerekçeye yazmışlar, genel gerekçenin altında.. O günden bugüne aşağı yukarı neredeyse on sene geçmiş. On senedir bu konuda bir şey olmuş mu, olmamış mı, kurumlar da bizi bu konularda hiç olmazsa eğer bir bilgi sahibi yaparlarsa memnun oluruz. Yarın aşağıda görüşülürken her birimiz bunun hakkında görüş beyan edeceğiz, çıkacağız yirmişer dakika geneli, onar dakika da maddeleri üzerinde konuşacağız ama onların elinde derli toplu bu konulara ilişkin hususlar var. Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir komisyonu olarak da Hükûmetin bu konuda yaptığı anlaşmaya ilişkin neyi gerçekleştirdiğini de görme, kamuoyuyla paylaşma imkânına sahip olacağız. Ben bunu ifade etmek istedim şimdi den.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir iki konuda fikrimi söylemek istedim. Tabii, tali komisyon olarak bugüne mahsus olmak üzere Değerli Arkadaşımızı kabul etmek en azından ona, nezaket açısından gerekebilir ama buranın tali komisyon veya esas komisyon olarak toplanmasının hiçbir farkı yoktur. Sayın bakanların bizzat, bu konuları eğer önemsiyorlarsa bu komisyona gelip bilgi verme zorunlulukları vardır. Ben de bunu başta hatırlatmak istedim.

Diğer taraftan, Sayın Emin Haluk Ayhan'ın ifade ettiği gibi, gerçekten anlaşmaların birçoğu eski tarihli. O imza tarihinden bu yana Türkiye'de neler oldu? Yani bu konuda Türkiye gelinen nokta itibarıyla bu anlaşmaların neresinde, bunun açıklanmasında büyük yarar olduğunu düşünüyorum. Yoksa, sizin öneriniz gayet yerinde, geneli hakkında görüşmelerde bulunup tek tek anlaşmalarla

ilgili fikirlerimizi beyan etmek yeterli olacaktır ama bu komisyon önemli bir komisyondur. Bu komisyonu hafife alan hiçbir bakanın, kusura bakmasın o zaman buraya bunları havale etmesine de gerek yoktur diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Ekonomi Bakanlığında arkadaşlarımız var mı konuyla ilgili?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE - Var efendim.

Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Peki, şöyle yapacağız.

Her madde hakkında hazırlıklısınız?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE - Evet, efendim.

BAŞKAN – Maddelere geçerken, hanımefendinin yanına sizi de alalım, size de anlaşmaların seyriyle ilgili...

Buyurun Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinize hayırlı sabahlar diliyorum. Çalışmalarımızın hayırlı olmasını dileyerek görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun bu dönem üyesi olduğum için bu uluslararası sözleşmelerde komisyonun tali komisyon olarak çalışma ortamını bilmediğimden benim de tabii kafamda oluşan bazı bilgiler, fikirler var ama şu uygulamayı bir görelim diye düşünürüm. Bugünkü uygulamayı gördükten sonra “Bundan böyle bu tip çalışmalarda nasıl yol, yöntem takip etmeliyiz?” diye ancak görüş belirtebileceğimi düşünüyorum. Siz sormasaydınız arkadaşımızı ben sadece Dışişleri Temsilcisinin burada olduğunu düşüncektim ve bunun bir eksiklik olduğunu düşünüyordum ama diğer arkadaşlarımız da zannediyorum ilgili bakanlıkların temsilcileri de burada olacaklar. Diğer arkadaşlarımız daha önceki dönem komisyon üyesiyse bilmiyorum yani, tatbik edilmiş olayın ne olduğunu.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Her yerde olduğu gibi burada da çok değişiklik var yani.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır şey açısından söylüyorum, yani bir tali komisyon olarak nasıl görüşülür çünkü on sene önce efendim, yapılmış bir sözleşmenin uygulanıp bittiğini de gördük geçtiğimiz dönemlerde biz Genel Kurulda konuşurken “Ya uygulanmış, uygulanma süresi de bitmiş, ondan sonra Meclis bunu onaylıyor.” şeklinde de önümüze gelen şeyler olmuştu. Maalesef Türkiye’imizde bu karşılaştığımız şeyler. Burada da usulü, yöntemi bir görelim, ondan sonra da “Öyle yapmayalım da böyle yapalım.” diye bir fikir ancak o zaman oluşur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ayhan Bey, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, benim burada ifade etmek istediğim husus var: Zaten bu anlaşmaların, özellikle bakanların, Hükümetin bunların görüşülmesinin hızlandırılmasına dair Parlamentoda çalışmaları, gelip gitmeleri biraz da karşı tarafın, karşı ülkenin veya ilgili uluslararası kurumun görüşmeleri esnasında sayın bakanlar gittiğinde, genel olarak –görevlilerden de bilgi alırsınız ama- “Ya, siz bize değer vermiyorsunuz. Bakın imzaladığımız anlaşma sizin Parliamentonuzun gündeminde kaç senedir duruyor.” Bunun yerine getirilmesi babından bir iş yapılıyor olmasın, benim düşündüğüm o. Hatta benim bir önerim de var, gerçekten belki başlangıç olarak da iyi olabilir. Biz bu toplantıyı, CHP’li arkadaşlara orada katılıyorum, bir sonra yapıp ilgili arkadaşlara da şunu söyleyebiliriz: Yani bu konularda neler yapıldıysa, bu arkadaşlar da netice olarak on sene önce görevde olan arkadaşlar değil, belki hafıza olarak da işe o detayda olmayabilirler, hazırlık yapıp gelmişlerdir mutlaka ama detay bilgi konusunda da bizi gelecek sefer daha iyi informe etme imkânları olabilir. Onlara da danışalım “Böyle bir iş daha iyi olabilir mi?” diye ama önümüzdeki günlerde, hatta imkân olursa sayın bakanların katılması konusunda da bir şey sağlamış olabiliriz. Benim de böyle bir önerim var. Takdirlerinize arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyesi arkadaşlarım; ben de hepinize hayırlı günler diliyorum.

Ben de Sayın Başkanımın teklifi üzerine, yani bu maddelerle ilgili geneli üzerinde görüşme yapılarak maddelere geçmeden raporlanmasının hem pratik hem de daha doğru olacağını düşünüyorum, hepinize başarılı çalışmalar diliyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, şimdi burada Tanzanya'yla ilgili bir anlaşma var. Onu madde madde, yani oraya, hakikaten bu arkadaşlar... Ben o kurumlarda yönetici olarak çalıştım, madde madde, oraya gitti mi kavga ederek bu anlaşmaları imzalarlar. Netice olarak o günkü amaç neydi, bugün bu amaç hasıl oldu mu bunu da Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu komisyonunun bilmesinde yarar olduğu kanaatindeyim. Aksi takdirde tali komisyon da olsak bir ticari işi bizim sadece geneli üzerinde konuşarak geçirmemizin çok yerinde olduğu kanaatinde değilim, komisyon olarak da yara alırız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bakanlık bu konularla ilgili bir teknik çalışmanız, bize vereceğiniz bilgi bu konuyla ilgili bir açıklamanız var mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Efendim, bugün gündemde yedi madde var. Bunlardan 4'üncü madde Komorlar'la ilgili olanın biz uygun görürseniz ertelenmesini, 6 ve 7'nci maddelerin de gündemden düşürülmesini takdirlerinize sunmak isteyeceğiz.

6 ve 7'yle başlayacak olursam, 6'da malumunuz Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İslam Kalkınma Bankası arasındaki bir anlaşmadan söz ediliyor. Bu, sayın Meclisimize sunulduktan sonra, özellikle 6'ncı maddesi Dışişleri Komisyonunda usule uygun olmadığı gerekçesiyle iade edilmişti efendim. Daha sonra İslam Kalkınma Bankasının kendi içerisinde bazı değişiklikler oldu, finansman sağlanması konusunda yeni birimler kuruldu. Dolayısıyla bu anlaşmanın yenilenmesi gerekti. En son Sayın Bakanımızın Suudi Arabistan'a ziyaretinde de İslam Kalkınma Bankası Başkanı da aynı arzusunu dile getirince biz yeni bir anlaşma üzerinde çalıştık, şimdi onun müzakereleri sürüyor. Dolayısıyla 6'ncı gündem maddesinin düşürülmesini dikkatlerinize sunacaktık.

7'nci konu efendim,, tercihi ticaret anlaşması efendim Gürcistan'la ilgili olarak. Şimdi, efendim, malumunuz bu imzalandığı tarih 2003 tarihi. Biz ondan sonra Gürcistan'la bir serbest ticaret anlaşması imzaladık. Dolayısıyla tercihi ticaret anlaşması o günkü koşullarda bir tercihi çünkü Avrupa Birliği'nin Gürcistan'la böyle bir anlaşması yoktu, biz arzu etmiştik o pazara girmek için ancak daha sonra serbest ticaret anlaşması, çok daha kapsamlı bir anlaşma imzalanınca artık bu tercihi ticaret anlaşmasının da burada olmasına gerek olmayacak efendim. Dolayısıyla onu da takdirlerinize sunacaktık zamanı geldiğinde, bugün.

4'üncü gündem maddesi, Komorlar'la ilgili olanı, şöyle bir problem var: Dışişleri Komisyonumuz yine biraz önce arz ettiğim bu İslam Kalkınma Bankasındaki gibi, usule uygun olmadığı bazı maddeler üzerinde durmuştu. Biz onu Komorlar'la yeniden imzalanmaya gerek kalmadan nota teatisiyle değiştirmeyi arzu ettik. Dışişleri Bakanlığımız da sağ olsun uygun gördüler. Bu süreç hâlâ devam ediyor. Dolayısıyla eğer uygun görürseniz bunun ertelenmesinde de yarar olacağını düşünüyoruz. Bunları arz edeyim istedim ama onların dışında bizim Bakanlığımızı ilgilendiren Mısır Arap Cumhuriyeti'yle tesis edilen anlaşmayla ilgili bir kanun tasarımız var, bu menşe kümülasyonu ile ilgili bir değişiklikti, onun ve 5'inci gündem maddesinde yer alan Tanzanya'yla ilgili yatırımların karşılıklı korunması ve teşviki anlaşması, bunların gündemde kabul edilmesini takdirlerinize sunacaktık efendim.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Benim gördüğüm 4, 5, 6, 7'nci maddelerle ilgili bilgi aldık. 1'inci ve 2'nci maddelerle ilgili ve 3'üncü maddeyle ilgili bilgi verecek arkadaşımız?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İKİLİ EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DAMLA YEŞİM SAY – Öncelikle zatinalinizi ve komisyon üyelerimizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, komisyonumuzun çalışma yöntemi konusundaki bir anlaşmazlık, yanlış anlama nedeniyle, öyle anlıyorum ben, bugünkü bu temsil konusu gündeme geldi. Ben Bakanlığımıza döndüğümde komisyonumuzun hissiyatını bütün ayrıntılarıyla aktaracağım. Bundan sonraki komisyon toplantılarına sizin arzu ettiğiniz şekilde katılacağımızdan emin olabilirsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İKİLİ EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DAMLA YEŞİM SAY – Efendim, 1'inci maddeyle ilgili olarak bu kullanılmış yakıt idaresinin ve radyoaktif atık idaresinin güvenliği üzerine birleşik sözleşme nükleer güç santrallerinin güvenliğine yönelik taraf olduğumuz Nükleer Güvenlik Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde bir sözleşmedir. Bakanlığımızın ilgili birimi ve ilgili kurumumuzun temsilcisi burada efendim, olacak ayrıntılı sorularınızı cevaplamaya hazır kendisi.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım usul hakkında bir şey söyleyeceğim.

Şimdi, Ekonomi Bakanlığını temsilen gelen arkadaşımızın söylediğine göre “Şunu görüşün, şunu görüşmeyin.” gibi tavsiye ediyorlar. Bu usul yanlış bir usul. Bir de ne derecede yetkilidir arkadaşımız?

Burada da bir de tam tutanak mı çalışıyoruz Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Evet.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tam tutanak.

Arkadaşımız kendisini de tanıttılar. Yani yetkisi filan, ne kadar yetkilidir? O zaman görüşülmeyecek şey ise, geri çeksin Hükümet bunları.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, zaten burada bunlar epeydir burada bekleyen konular.

Şimdi kısa açıklama..

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Beklemesi gerekenler var, o anlaşılıyor da, öteki işten geçmiş olanlar...

BAŞKAN – Bir kısa açıklama yapayım hem komisyon üyesi arkadaşlarımıza..

Biz tali komisyon olarak şimdiye kadar görüşmemiz gereken birçok şeyi görüşmemişiz, bu tip konuları görüşmemişiz ancak tali komisyon olarak bizim karne notumuzda, daha doğrusu çalışma portföyümüzde bunlar hep boğçalanmış şekilde duruyor. Biz de istedik ki bunların hepsini getirelim, bir an evvel bitirelim, bizim gündemimizden çıksın gitsin, gündemimizde bir şey olarak kalmasın. Onun için bunları getirdik yalnız benim gördüğüm kadarıyla bunların bir kısmı kadük hâle gelmiş ama bu kadük hâle gelmesinden mütevellî de bize herhangi bir yazı filan da gelmemiş. Bununla ilgili işte “Böyle bir tasarı tali komisyon istedik, ana komisyondan da biz bunları kaldırdık.” diye bize şey gelmemiş ama bizim çalışma masamızda bunlar hâlâ duruyor. Dolayısıyla bu sıkıntı buradan kaynaklanıyor. Bizim komisyonumuzdan kaynaklanan bir konu değil. Biz de iyi niyetle “Bunların hepsini derleyelim, toparlayalım, çıkaralım.” diye düşündük.

Mehmet Ali Susam, buyurun efendim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkanım, iyi niyetle geçmişte görüşülmemiş, tali komisyon olarak görüşmemiz gereken ve Hükümetin imzalayıp bugüne kadar birçoğunu yürürlüğe koyduğu, hatta bir kısmı kadük hâle gelmiş anlaşmaların buraya getirilmesindeki iyi niyetinize şüphemiz yok ancak anlaşılıyor ki hem komisyonumuz tüm iyi niyetine rağmen bu hazırlıkları yeterli kadar yapmadan bunları buraya getirmiş hem de bize Hükümet adına, bakanlıklar adına gelecek arkadaşlarımız bu konularda yeterli düzeyde hem temsil hem de bu konularda ayrıntılı bilgi verme düzeyinde sıkıntı yaşıyor.

Burada çok önemli konular konuşacağız. Bakın, Irak’la anlaşma var, nükleer atıklar var, diğer ülkelerle ticari anlaşmalar var. Bunlar her ne kadar tali komisyon olsak da bu komisyonun Ticaret, Sanayi Komisyonu olarak Türkiye’nin şu anki ticari anlaşmalarındaki durumu, bakış açısı, nükleer gibi çok önemli bir konuda ciddi tartışmaların olduğu bir ülkede nükleer santrallere karşı çeşitli kamu tepkilerinin, halk tepkilerinin veya bu konuya ihtiyaç olduğunu söyleyen, acilen kurulmasını isteyen kesimlerin taleplerinin olduğu bir gündemde bu anlamıyla, bu konuların doğru dürüst tartışılmasına ihtiyaç vardır, bu ihtiyaca cevap verebilecek Hükümet yetkililerine ihtiyaç vardır ve bu konunun doğru bir çalışma ve hazırlık yapılarak başka en kısa zamanda yapılacak bir komisyon toplantısında ele alınmasına ihtiyaç vardır. İlk söylediğim öneriyi tekrarlıyorum: Bu toplantıyı bugün için tamamlayın, en kısa zamanda tekrar toplantıyı yapalım ve bu konuda ciddi bir çalışma yapalım. Bu konudaki düşüncemiz budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, arkadaşların önerileri doğrultusunda ben de bu çalışmanın daha etkin olabilmesi açısından... Örneğin 1’inci sıradaki nükleer güç santralleriyle ilgili, atıklarla ilgili konu hakikaten Enerji Bakanlığından nükleer güç santrallerinin yapımı konusunda nereye geldik, bu anlaşmayla bağlantısı nedir? Bu açıklamayı mutlaka almamız gerekiyor.

İkincisi, özellikle su kaynaklarıyla ilgili yapılan anlaşmada şu andaki Türkiye Cumhuriyetlerinde Irak ve Suriye’yle ilgili... Mesela Suriye’yle ilgili eş güdümlü hâlinde yapılması gereken işlerle ilgili maddeler var bu anlaşmanın içerisinde.

Şimdi Türkiye’nin Suriye’yle olan ilişkileri dünkü gibi değil, Irak’la olan ilişkileri bu anlaşmanın imzalandığı dönemdeki gibi değil. Onun için, bu konulara hâkim, gerçekten bizi ve komisyonumuzu ikna edecek bir ön çalışmanın ardından bu çalışmaların yapılmasının çok daha yararlı olacağını düşünüyorum. Aynı şekilde Mısır Arap Cumhuriyeti’yle ilgili. Dünkü Mısır değil, bugün orada

bir rejim değişikliği, yönetim değişikliği oldu. Hükümetin bu konulara nasıl baktığını bizi tatmin edecek şekilde açıklamasını yaptıktan sonra konuları ele almamızın daha doğru olacağını düşünüyorum.

Diğer konularda da biz burada herhangi bir maddeyi çekme hakkına sahip değiliz, bunu Hükümetin çekmesi lazım. Dolayısıyla Hükümet bazılarını çektikten sonra, kalanları üzerinde de ciddi bir çalışmayla bu işi kısa sürede bitirmemizin daha doğru olacağını düşünüyorum. Bundan sonra ilerlememizin çok fazla bir anlamı olmayacağını ifade ediyor.

Saygılar sunuyorum tekrar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ayhan Bey, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, biraz önce söylediniz, hani bu kadar detay belki incelemek gerçekten Komisyon açısından zor da şimdi bu müzakereleri yapmasaydık, geneli üzerinde sizin teklifinizi de benimseyip gitseydik... Bakın, ilgili kurum çekmek istiyor. Yarın bir gün “Bu komisyonun üyeleri bunun üzerinde hiç mi durmadı?” diye hem zataliniz hem de diğer komisyon üyesi arkadaşlar zan altında kalırlar, bu bir.

Diğer taraftan da gerçekten arkadaşlara da bir fırsat tanımak lazım, hani detaylı bir şey olması açısından, bilgi sahibi olmamız açısından. Ben yine de daha sonra görüşülmesi hususunda takdirlerinize arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet bu konuyla ilgili...

Buyurun efendim.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI TAHİR AKBAŞ – Biz gündemde 1’inci sırada yer alan konuyla ilgili hazırlığımızı yaptık ve o konuda komisyona bilgi vermeye hazırız efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, biz bunları görüşürken maddelerle alakalı olan, ilgili olan kurumlara yazıları yazdık, bu konuyla ilgili maddeler geldiğinde zaten gerekli açıklamayı arkadaşlar yapacak. Biraz evvel Ayhan Bey’in de söylediği gibi detayları, bu maddelerin detayları, detaylarıyla ilgili gelişmeleri... Arkadaşlarımız zaten hazırlıklı olarak geldiler. Bu arkadaşımızın verdiği bilgiler komisyonumuz için eğer yeterli olmazsa o zaman maddeyi tekrardan oylarınıza sunup bir değerlendirme yapabiliriz ancak ben burada ilgili arkadaşların bulunduğunu ve maddeler hakkında bize yeteri kadar bilgi vereceklerini, hazırlıklı geldiklerini görüyorum. Açıkçası, maddeleri görüşelim eğer tatmin olmazsak onunla ilgili kararlarımızı tekrar veririz diye düşünüyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Neden ısrarcı oluyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – İsrarcı değilim hazır toplanmışken... Bitmiş iş tatlı iştir, hiç olmazsa otururuz, konuşuruz, yani o açıdan dedim yoksa benim açımdan bir mahsuru yok. Arkadaşlar ne derse onu yaparız. Öyle bir ısrarımız yok yani, kastımız da yok.

Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, benim ifade etmek istediğim bir şey var. Biraz önce komisyon görevlisi arkadaş hepimizin imzalarını aldı. Bakın, biz üzerine muhalefet şerhi falan koymadan imzalarımızı verdik ve ben o arkadaş ikaz ettim “Bir daha böyle yapma.” diye çünkü görüşmeden önce imzamızı vermiş oluyoruz. Ne yapmamız lazım? Belki muhalefet şerhi yazacağız, oraya şerh düşecektik. Şimdi, bunlar imzaya taalluk eden hususlar resmiyete düőtüğü zaman bunlar ciddi meseleler. Geçen komisyonunda çok büyük problem olmuştu Plan Bütçede. Dolayısıyla, bakın, biz şimdi onları imzaladık, burada sayın kurum yetkilisi arkadaşımız dedi ki: “Şu 3’ünü geri çekmemiz lazım, şunu böyle yapmamız lazım.” Dolayısıyla burada birtakım sıkıntılar ortaya çıkar, sizi de sıkıntıya sokar. Ben o anlamda dedim, yoksa zaten geldik, onda bir problem yok ama bunu bir bütün içinde ele almakta yarar olduğu kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sağ ol, teşekkür ederim.

Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, Hükümet çekeceklerini netleőtirsın, çeksın, diğerlerini görüşmeye başlayalım. Komisyonumuz nasıl olsa bir daha toplanacak, bir daha aynı şeyle karşılaşacağız, yani farklı bir şey yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Mehmet Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Ben de aynı görüşteyim, tabii, burada çekilecek, muallak da olan tasarılar var, onları, o sözleşmeleri bence çeksın Hükümet, diğerlerini, sorun olmayan...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Temsilcisi mi var?

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Temsilcisi burada şu anda, Hükümeti temsil ediyor. Hükümeti temsilen burada olan arkadaşların...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Mesela Ekonomi Bakanlığı temsilcisinin yetkisi var mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Var efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Buraya gelenler zaten, komisyona gelen Hükümet temsilcileri kim gelirse gelsin yetki alıp gelirler. Onun için, mademki buraya yetkili olarak geldiler, çekmeyi de taalluk ediyorlar ve burada ibraz ettiler. Onları çeksınler, geriye kalanları hem zaman kaybetmemiş oluruz hem de madem toplandık diğerlerini görüşelim, sağlıklı olanlarını görüşelim diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, ben de iki hususa açıklık getirmek istiyorum. Eğer buradaki arkadaşların, İç Tüzük gereği, bilmiyorum ona bakmamız lazım, siz aydınlatırsanız iyi olur, bu bahsettikleri kanun tasarılarını çekme şeyleri varsa bunları çekerler, biz de diğerlerini görüşürüz. Fakat burada bir husus daha var, yani burada kurumlardaki ilgili arkadaşların olması, bakanlarımızın olmaması buna ilgi göstermediği, önem vermediği anlamına gelmez. Tabii ki olsa memnun oluruz, sonuçta bir bakanımızı dinlemek veya bir müsteşarımızı dinlemek güzel bir şey olur ama hepimiz biliyoruz ki değişik kurumlarda çalıştık, yani bilgi illa bakanla olmaz. Yani sonuçta bir mühendis arkadaşımız da veya bir genel müdürümüz de veya o konuyla ilgili daire başkanı, neyse, ihtisas sahibi de bize bu bilgilendirmeyi yapar. Sizin de bahsettiğiniz gibi, tatmin olmuyorsak, sonuçta dinleyeceğiz yani önemli anlaşmalar da var dediğiniz gibi, bunları görüşmeye başlarız. Komisyonun durumuna göre de sizlerin takdirine göre hareket ederiz. Ben de görüşmelere başlanmasının uygun olacağını düşünüyorum toplanmışken.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, Hükümetin hiçbir üyesinin Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmeden daha önemli bir işi olamaz. Bunu içine sindiren vekil arkadaşımız varsa takdirleri.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Sayın Başkanım, çok kıymetli komisyon üyeleri, öncelikle, açıklığı vakit kaybettiğimiz için üzülüyorum çünkü toplantı saat 10.30' da başladı şu ana kadar birkaç tane bence doyurucu bir bilgi aldık Sayın Genel Müdürümüzden. Yani 6'ncı, 7'nci ve 4'üncü maddelerle ilgili açıklaması bence yeterli, doyurucu. Onun dışındaki maddelerin de bir an önce görüşülmeye başlamasını tercih ederim. Diğer noktada işin uzatılması aynı Genel Kurulda karşılaştığımız şekilde bir durum arz ediyor, bu anlamda bir an önce detaya geçilmesini tercih ederim.

Teşekkür ederim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Genel Kuruldaki durum nasıl bir durum onu anlamadım?

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Orada da günlük normal şeye geçmeden saatlerce önergellerle vesairelerle vakit kaybediyoruz ya onun gibi yani.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Vekilim komisyon başkanı olmadığı zaman üstü doldurulan evrak var mı, yok mu? Yani bunları ciddi ciddi ele almamız lazım. Burada bir şey söylerken altını doldurmamız lazım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün 30'uncu maddesi çok açık, okuyorum: "Komisyon toplantılarına Başbakan veya bir bakan katılabilir. Başbakan veya bakan gerekli görürse kendi yerine yüksek dereceli bir kamu görevlisine yazılı temsil yetkisi verebilir." Yapılan uygulama budur, bu çok tartışılacak bir şey de değil. İç Tüzük'ün maddesi çok açık, yani burada bakanın veya Başbakanın kendi programı müsait değilse, İç Tüzük'ten doğan yetkisini kullanıyorsa bunu "Bize değer verilmiyor." manasında yorumlamamız çok büyük bir alınganlıktan başka bir şey olmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, size “Bu işte ısrarcı oluyorsunuz.” diye söylerken şunu söylemek istiyorum: Buradaki konuşmalardan ortaya çıkan bazı sözlerin de bu anlamıyla altını çizmek istiyorum. Bu komisyon uyumlu çalışan bir komisyon. Sonuç itibarıyla bir alt komisyon olarak geldi bu yasalar bize, konuşacağız, geçecek ama burada bir şeyin altını çizmek istedik. Bir: Bu komisyona tali komisyon olarak havale edilen bazı konularda bakanların bugün için değil geçmişte de çok itibar etmediği konusunda komisyonumuzun hükmü şahsiyetine ilişkin bir eleştirimiz geldi ve buna bundan sonra dikkat edilmesi gerektiğini söyledik.

Sizin okuduğunuz yazıya da bir itirazım yok ama size orada bir şeyi hatırlatmak istiyorum. “Başbakan, bakan ya da yüksek düzeyde bir kamu görevlisi.” Yani bu yüksek düzeydeki kamu görevlisini yazarken İç Tüzük’e herhâlde bir şeyin altını çizmek istemişlerdir. “Başbakan, bakan ya da yüksek düzeyde...” Bu büyük ihtimalle de müsteşar veya müsteşar yardımcısı noktasındadır. Yani genel müdür yardımcılarını noktasında değildir herhâlde.

Sayın Kacır siz çok deneyimle bir parlamentersiniz. Bu noktada bir siyasi mülahaza yaparak da bunu söylemiyorum sadece komisyonun hak ve menfaatlerini ve komisyonun bundan sonraki işleyişinde daha verimli çalışma yapılabilmesi için en üst düzey temsilinin sağlanması noktasında samimi önerilerimizi getirdik.

Bu arkadaşlarımızın bilgi düzeyleri yetersiz de demiyorum. Muhakkak ki çok yeterli arkadaşlardır ama sonuç itibarıyla bu komisyonlar siyasi komisyonlar, teknik komisyonun ötesinde siyasi yanı da var. Bu anlamıyla siyasi yanları olan bu komisyonlarda siyaseten de cevap verebilecek düzeyde, konuşmalarımıza, tartışmalarımıza, bize, sorduğumuz sorulara siyaseten de cevap verebilecek düzeyde temsillerin olmasına ihtiyaç vardır çünkü bu anlaşmalar yaşanmış kimisi 2006 yılında, kimisi 2001 yılında, kimisi 2009 yılında, geçmiş süreler var, bunlarla ilgili soracağımız sorular olabilir. Komisyondaki arkadaşlarımızın kendi tüm iyi niyetlerine rağmen cevaplayamayacağı şeyler olabilir. Onun için dedik ki: Temsil noktasında bu olmalı.

İkincisi: Sayın Vekilimizin “Komisyon sanki Genel Kurul gibi oldu, bu işleri engellemeye çalışıyor.” Böyle bir anlayışımız hiç olmaz, böyle bir şey hiç olmadı. İsterseniz çalışın, bu gece saat beşte, altıda çalışalım, böyle bir niyetimiz yok ki. Yani bu eksiklikleri düzeltin, temsili sağlayın, gelelim bu akşam gene çalışalım. Böyle bir, Komisyonu engellemek, işleri savaştırmak diye bir anlayışımız olabilir mi?

Ve son olarak size söyleyeyim: Siz bürokratlardan gelen bir milletvekilisiniz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hem özel sektör yöneticiliği yaptım hem bürokratlık.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama buranın siyasi kimliğini de unutmayın yani siyasi nitelikte bir kimliği olduğunu hiçbir zaman unutmayın. Biz burada arkadaşlarımıza herhangi bir şey söylemiyoruz. Ama siyasi niteliği olan bir yapıdır, bu yapının bu siyasi niteliğini her zaman üstte tutmalıyız. Bu komisyonlar ve Parlamento sonuçta aldığı kararlardan dolayı halka, millete hesap veren yerlerdir. Bu Komisyon üyeleri olarak bizim bu hesaplarımızı verirken bu duyarlılıkta hareket etmeye ihtiyacımız var. Bu nedenle Sayın Başkandan rica ettim, bunu... Şimdi, burada diyecek ki yetkili olduğunu söyleyen bir Hükümet yetkilisi “Ben 3, 4, 5 -neyse- şu maddeleri çektim, Komor’la şöyle oldu.” Burada ciddi eleştirilerimiz var. Yani yaptığınız anlaşmaların bir diğer ana Komisyondan uygun olmadığı söylenmiş olması ve geri çekilmiş olması noktasında tartışmalarımız olabilir.

Tüm bunlara baktığınızda sizin “çektim” demenizin o anlamıyla Komisyon üyelerini ben tatmin edeceğini düşünmüyorum. Komisyon Başkanımız bakanlarla görüşsün, müsteşarla görüşsün, bunların çekiş gerekçelerini alsın, sonra Komisyonu tekrar toplantıya çağırınsın, bizi de bilgilendirsün, “Şunlar şu gerekçelerle çekilmiştir ve bu siyasi anlayışımız noktasında çekmiştir.” desin. Geri kalan, zaten üç tane madde kalıyor, üç maddeyi de başka en kısa zamanda yapılacak bir toplantıda konuşalım, söylediğimiz budur. Ama tüm bunlara rağmen arzu ederseniz Komisyonunuza devam edebilirsiniz, sizin takdirinizdir.

BAŞKAN – O zaman şöyle bir şey, değerli arkadaşlar, 4, 6 ve 7 yeterli müzakere olduğunu düşünüyorum. 4’ün ertelenmesi, 6’nın ve 7’nin tekrar Hükümet tarafından çekilmesi, bunları tartıştık, genel bilgileri aldık. Demek ki biz Komisyon olarak 4, 6 ve 7’yi kendi gündemimizden çıkarıp 1, 2, 3 ve 5’inci maddeleri görüşebilir, tartışabiliriz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, Dışişleri Komisyonunun ne düşündüğünü bilmiyoruz. Bakın, “Bu yazılar buraya geleli çok oldu.” diyorsunuz. Ben şahsen izin verirseniz bir iki şey söylemek istiyorum.

Zatıalinizin yönetim şekli bizleri gerçekten ziyadesiyle memnun etmişti başlangıçta ama böyle bir konuda son derece açık ve samimi görüşlerimizin dikkate alınmaması beni yaraladı şahsen. Bundan sonraki çalışmalarda aynı koordinasyonun sağlanmasında zorluk çekebileceğimiz kanaati bende oluştu.

Takdirlerinize arz ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; komisyonlar İç Tüzük çerçevesinde çalışırlar. Bugün, toplanmış olan Komisyonun “Ben bunları görüşmekten vazgeçtim, erteliyorum.” demesinin bir gerekçesi olmalı.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Daha ne gerekçesi olacak?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Nedir o gerekçe? Ne diyorsunuz? Yeterli temsil yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Kardeşim, ben bunları okurken niye vakit kaybettim? Çekilecekti, Komisyona niye geldi Sayın Vekilim?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Müsaade buyurun Haluk Bey, siz konuşurken ben dinledim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Dinleyeceksiniz tabii ki.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Siz de dinleyeceksiniz canım, sizin dokunulmazlığınız var, bizim yok. Siz de dinleyeceksiniz, ben de dinleyeceğim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hayır, ne söylemek istediniz “Dokunulmazlığınız var.” diye, anlamakta zorluk çekiyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır, ben sizi dinleyeceğim, siz beni dinleyeceksiniz, aynı statüdeyiz onu demek istedim yani.

Şimdi, “Ben bunları görüşmüyorum, vazgeçtim görüşmekten.” diyebilmemiz için bir gerekçemiz olması lazım, bu gerekçenin de İç Tüzük’te açık, net olması lazım. İç Tüzük’ün 30’uncu maddesini az önce okuduk. Temsilden dolayı “Yeterli temsil yok, görüşmeyelim.” diyebilecek bir ortam yok. Niye yok? Bakan bey gelmemiş, gelememiş, yetkilendirmiş, yetkili arkadaşlar burada. Yani biz “Bu yetki konusunda eksiklik var, onun için erteledik, görüşemeyiz.” diyemeyiz. Dediğimiz zaman bize de derler ki: “İç Tüzük’te okumadınız mı kardeşim, ben yetkilendirdim, gönderdim.” Onun için Sayın Başkan tabii, inisiyatif kullanabilir ama bunun gerekçesini oluşturmadan “Ben bunları görüşmüyorum.” diyemez.

Bir şey daha söyleyeyim: Dışişleri Komisyonu acaba bunlarla ilgili ne karar aldı? Değerli arkadaşlar, biz tali komisyonuz onlar değil. Biz bu konuda görüşlerimizi belirteceğiz ve onlara göndereceğiz, o kadar. Onlar buna uyarlar, uymazlar, bizim kanaatimizi dikkate alırlar, almazlar... Yani biz tali komisyonuz görüşeceğiz, “Bu uygundur veya değildir” diyeceğiz, şu maddesini değiştir diyecek hâlimiz de yok, değil mi öyle bir şey de yok yani bu sözleşmenin şu maddesi değiştirilsin diyebilecek durumumuz da yok. Genelî üzerinde bakacağız, buna katılıyoruz diyeceğiz veya katılmıyoruz diyeceğiz. Mesale budur, görüşmeyi erteleyecek hiçbir konu yoktur, İç Tüzük çalışmamızın devamını emrediyor. Biz ama Hükümetin geri çektiği konuları lüzumsuz yere görüşmenin de bir manası yok elbette ki görüşmeyeceğiz onları.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hükümet çoğunu da geri çekmiş değil.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Çeksin canım geri çekmiş değilse...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Çekmişse onu bir konuşalım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Çektiğini görüşmeyeceğiz, çekmediğini görüşeceğiz ama elbette ki çalışmalarını ertelememiz Başkanın inisiyatifindedir, ona da bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Efendim, şimdi, aynı şeyleri konuşuyoruz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Kısa bir şey...

BAŞKAN – Bir müsaade edin.

Yeterli tartışmaları yaptık. Burada 4, 6 ve 7’nci maddeleri Hükümet de çekebilir, biz kendimiz de gündemimizden çıkarabiliriz. Dolayısıyla üzerinde ihtilaf olmayan ve yeterli bilgiyi de alacağımıza inandığımız 1, 2, 3 ve 5’inci maddeleri burada görüşür, Komisyonumuz bu dört maddeyi görüşür, bugün görüşerimizi Dışişleri Komisyonuna da bildiririz. Biz burada bu maddeleri tasdik edecek, onaylayacak veya değiştirecek konumda değiliz. Komisyonumuzun bu konudaki görüş ve düşüncelerini Dışişleri Komisyonuna da ileticeğiz.

Bence bu konunun...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, bu sizin bize gönderdiğiniz imzalı yazınız. Biz bu gündemi hazırladık, geldik, gördük ki bu gündemdeki maddelerin bugün burada birkaç tanesini Hükümet çekmek üzere, bize resmen burada intikal eden bir

yazı yok. Şu anda görevli arkadaşımızın siz de dâhil bizi burada informe etmesinden, bilgilendirmesinden ne yaptık, öğrenmiş olduk. Bu gündem, tamamı bunun tek gündem. Tamamı tek gündem olunca bu gündemde baktık, şimdi, sıkıntı var. Bu gündemde bazısını çekiyor, bazısını görüşmek istemiyor, çok farklı. Sizin bunu ısrarla devam ettirmek isteyişinizi hakikaten Komisyonun ilerideki çalışmalarını sıkıntıya sokacağı kanaati bende hâsıl oldu. Resmen bölüyorsunuz, kanaat olarak yani bunu ifade etmek istiyorum yani şimdi dışarı çıkınca konuşacağımı burada konuşmayayım mı?

Takdir sizin, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, bu Komisyon Türkiye Büyük Millet Meclisinin Komisyonu, bizler de Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekiliyiz, bunu bilerek hareket ediyoruz. Sonuçta benim söylediğim şey çok netti yani. Bilgi kaynakları farklı olabilir, tatmin oluruz, olmayız bu ayrı bir şey. Söylediğimiz tek şey bu. Siyasi iradeye saygı duyuyoruz, kararı biz alacağız, öneriyi biz vereceğiz, tavsiyelerimizi yapacağız, bunların hepsini biliyoruz. Yani muhalefet milletvekillerimiz de görüşlerini söyleyecek, biz de dinleyeceğiz, karşılıklı konuşacağız ama...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Neyi konuşacağız? Gönderdiğinizde yok. “Çekiyoruz, böyle bir şey yok.” diyor.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Haluk Bey, bir saniye, lütfen. Niye müdahale ediyorsun ya?

Hayır, biraz önce bir şey söylüyorsunuz bakın, siyasi irade olarak farklı bilgi kaynaklarını kabul etmeme noktasına geliyoruz yani bu olmaz. Olabilir, Bakanımız burada olsa güzel olur, ben de memnun olurum yani hatta Başbakanımız olsa çok daha memnun olurum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani önünüze gelenin doğru olmadığından zevk mi duyuyorsunuz Sayın Vekilim?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hayır, doğru olmadığı değil. Bak, ben gündemle ilgili konuşmuyorum şu anda.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tamam kardeşim, devam edin siz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sadece biraz önce siyasi iradeyle ilgili söylediğiniz şeye bir karşılık veriyorum. O yüzden Türkiye Büyük Millet Meclisinin Komisyonudur, biz Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekilleriyiz. Dolayısıyla bunu arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Alim Hocam buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, şimdi, tabii, tartışmalar biraz ilerledikçe sıkıntı da doğmaya başlıyor. Ben bir milletvekili olarak değerli arkadaşımın ifadesinden gerçekten incindim. Yani bu Komisyonun çalışmalarının Genel Kurul gündemine benzediği ifadesi bu Komisyona yakışmadı. Bir defa o arkadaşımı bu sözünü geri almaya davet ediyorum.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Vakit kaybettik ama hâlâ kaybediyoruz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama bakınız, böyle dersiniz...

Sayın Başkanım, şimdi, birbirimizi iyi tanıyoruz. Burada kimse kimseyi kandırmasın. Genel Kurul görüşmelerinden rahatsızsa bir milletvekili orada konuşacak. Şimdi, Genel Kurul gündeminin kötü yönetildiği yönünde intiba uyandıran bir sözü burada söylemesin. Bu Komisyon -beşinci yıldır ben beraberim- şimdiye kadar böyle bir tartışma yaşamadı, bu Komisyon üyelerine saygı duyan, herkesin sözüne herkesin itibar ettiği bir Komisyon. Başka komisyonlar nasıl bilmem ama bu Komisyonda o söz yakışmadı. Ben arkadaşıma söylüyorum. Ha, takdir kendinin geri alır almaz ama “Genel Kurul gündemine benzedi, burada zaman kaybediyoruz.” lafı bence bu Komisyona yakışmadı. Buradaki tartışmaların hepsi çok değerli. Bakınız, ben şimdi, biraz sonra eğer devam etme kararını alırsanız 2'nci gündemle ilgili çok ciddi söylemlerde bulunacağım. Var mı suyla ilgili bir bilgimiz? Mezopotamya'yı tartışmaya açan bir anlaşmayı burada su bakanının gelip tartışması lazım bizimle.

Dolayısıyla şimdi, diğerleri düşüyorsa hakikaten var mıdır, yok mudur yetkisi ona bir şey diyemem, bizim Komisyon bunu çekebilir mi, çekemez mi, Hükûmet “Bunları çektik.” demekle çekiliyor mu, o konuda benim bir bilgim yok. Ama diğerleriyle ilgili diyoruz ki: Madem böyle bir sıkıntı var gündemle ilgili, gündemin de tamamı bir gündem, şimdi yarısını çektik demekle bunu yapmayalım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Peki, diğer yarısını görüşmeye engel mi?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Hayır değil bana göre değil ama ha engel olabilir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Engel evet, engel.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niçin engel efendim?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yarım iş yapmışız. Ben öbürküleri çalıştım belki ağırlıklı olarak, belki ona vakit yetiştiremedim. Sen mi beni imtihan edeceksin yani Sayın Vekilim? Sen nasıl Komisyon Başkanlığı yaptın?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Onun için bu işi erteleyelim yani hangilerini görüşeceksek onunla ilgili en kısa zamanda yapalım derim.

Takdir sizin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Evet, Alim Hocam, o ifadeyle kırdıysam özür dilerim ama buradan kastım şuydu: Biz 1'inci maddeden başlayarak bunu şu anda belki 2'nci maddeyi, sizin çok önemli şeyler söyleyeceğiniz maddeye gelebildik, benim kastım buydu, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MEHMET GALİP ENSARİOĞLU (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, tabii, herkes burada özgürce düşüncelerini ifade etti - çok değerli ifadeler- herkes kendi açısından olayı değerlendirdi. Tabii, burada herkesin dediği gibi bakanlar düzeyinde temsil edilse hoşumuza gider ama neticede bakanları da bilgilendiren ve bu konuları hazırlayan çok değerli teknokratlar ve bürokratlar var, onlar ikna olduktan sonra bu meseleleri gündeme getiriyorlar veyahut da bu yasalar hazırlanıyor. Bu anlamda genel müdür veya genel müdür yardımcısı düzeyinde yetkili görmüşler ki yetkilendirip kendi adlarına göndermişlerdir. Tabii, arkadaşlar kendi düşüncelerini ifade ettiler, ısrarla "Bugün gündemden düşürelim ve sonra görüşelim." gibi ifadeler kullandılar, kendi düşünceleri ama biz de devamından yanaysak biz de düşüncelerimizi söylüyoruz, bunlar neticede oylanacak. Yani birbirimize dayatmak gibi bir şeyimiz olamaz, fikirlerimizi ifade ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, değerli arkadaşlar, gündemin 1, 2, 3 ve 5'inci maddesiyle alakalı diğer 4, 6 ve 7'nci maddelerin gündemimizden çıkarılıp bu dört maddenin görüşülmesini düşünüyoruz çünkü bu konularla alakalı bir yol almamız lazım. Bu Dışişleri Komisyonunda da kendi Komisyonumuzda da Tüzük'ümüzün gereğinde var, olabilecek şeyler.

Dolayısıyla ben 4, 6 ve 7'nci maddelerin gündemden düşürülüp 1, 2, 3 ve 5'inci maddelerin görüşmelerine başlanması konusunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, gündemimizin 1'inci sırasında yer alan Başkanlıkça 1/10/2011 tarihinde esas olarak Dışişleri Komisyonuna, tali olarak da Bayındırlık, İmar Ulaştırma ve Turizm, Avrupa Birliği Uyum, Çevre Komisyonuna ve Komisyonumuza havale edilen (1/367) esas numaralı "Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı"nın tümü üzerinde görüşmeleri açıyorum.

Konuyla ilgili Hükümet adına bu anlaşmayla ilgili Atom Enstitüsü Kurumu Başkan Yardımcısı, buyurun.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI TAHİR AKBAŞ – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme, kullanılmış nükleer yakıtlar ile radyoaktif atıkların yönetimi sırasında güvenli yönetimin üye ülkelerde uluslararası seviyede sağlanmasına yönelik olarak nükleer güç santrallerinin güvenliğine yönelik taraf olduğumuz Nükleer Güvenlik Sözleşmesi hükümleri ve uygulama metodolojisine benzer olarak hazırlanan bir sözleşmedir.

Sözleşme kullanılmış yakıt yönetimi ve radyoaktif atık yönetiminin güvenliğine yönelik olarak ortak ilkelerin bulunması nedeniyle bu iki alanı tek yapı altında birleştirmektedir. Sözleşme, 29 Eylül 1997 yılında imzaya açılmış ve 18 Haziran 2001'de yürürlüğe girmiş durumdadır. Şu anda 63 ülke sözleşmeye taraf olmuştur. AB ülkeleri de sözleşmeye taraftır sadece Malta sözleşmeye taraf değildir şu anda. Ayrıca AB adına da EURATOM sözleşmeye taraftır.

Yine benzer şekilde 10/11/2008 tarihli ve 2008/14481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yürürlüğe konulan Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı'nda da bu sözleşmeye taraf olacağımız hususu yer almaktadır.

Sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle sözleşmeye taraf olan ülkelerde kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık yöntemi uygulamalarının uzlaşmış bir dizi güvenlik ilkesi çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve bunun takibi hedeflenmektedir. Sözleşme özellikle kullanılmış nükleer yakıtların yönetimi sürecinde taraf ülkelerin ortak bir anlayış geliştirmesini hedeflemektedir. Sözleşme kullanılmış

yakıt ve radyoaktif atıkların yönetiminde güvenliğin temin edilmesinin de sorumluluğunun ülkelere düştüğünü öngörmekte, ulusal politikaların oluşturulmasında ve uygulanmasında ortak güvenlik ilkeleri çerçevesinde uzlaşmayı amaçlamaktadır.

Türkiye bu uluslararası sözleşmenin hedef ve amaçları ile sözleşme kapsamında yer alan ilkelere teknik olarak bütünüyle katılmakta, nükleer enerjinin önemli bir enerji üretimi alternatifi olarak ele alındığı ve bir projenin şu anda başladığı bugünlerde bu sözleşmeye taraf olmamızın önemli ve süreci kolaylaştırıcı olacağını değerlendirmektedir.

Bununla birlikte söz konusu sözleşmeye Türkiye Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü çerçevesinde uygulanmasına hâle getirmemesini teminen Montrö Sözleşmesi'yle anılan Boğazlar Tüzüğü kapsamındaki uygulamamıza gönderme yapan bir beyanda bulunmak suretiyle taraf olunabileceği ve bunun ülkemiz açısından çeşitli yararlı sonuçlarının olacağı değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede sözleşmenin onaylanması ve sözleşmeye katılım konusunda takdirlerinize arz ederiz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Başkanım, şu boğazlar konusuna biraz daha açıklık getirin. Ne demek istediniz orada?

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI TAHİR AKBAŞ – Burada özellikle boğazlardan radyoaktif maddelerin geçişiyle ilgili o konuda bir beyanda bulunarak buna taraf olma konusu gündemde. Bu konuda Dışişleri Bakanlığından...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, izin verirsiniz ilgili birimimizin yetkilisi arkadaşımız bu konuda size Dışişleri Bakanlığımızdan daha ayrıntılı bilgi sunacak.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ENERJİ DAİRESİ BAŞKANI VOLKAN IŞIKÇI – Önce saygıyla selamlıyorum değerli Komisyonu.

Şimdi, efendim, burada bu tür beyanda bulunmamızın temel saiki bizim 36 Montrö ve akabinde bizim 98 yılında boğazlardaki trafiğin düzenlenmesine ilişkin yürürlüğe koyduğumuz tüzük kapsamında bu boğazlardan geçebilecek maddeleri taşıyan gemilerin kontrolü, bunların seyirine ilişkin kontrol mekanizmalarımıza hâle gelmemesi bağlamında böyle bir beyanda bulunma ihtiyacı söz konusu olmuştur. Aksi takdirde bizim açık olarak bunlardaki kontrol yetkimiz bir nebze bizim dışımızda gerçekleşebilecek bir duruma gelmiş olacaktır. Bu bağlamda bizim bu bir nevi şerhle, beyanla bu sözleşmeye katılmamız söz konusu olmuştur efendim.

Arz edebileceğim hususlar bunlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Mehmet Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Burada, bu sözleşmeyi hazırladığınızda Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin de olumsuz şerhi vardı, Avrupa Birliğine üye olmazdan önce miydi o Kıbrıs Rum Yönetimi'nin? Çünkü şu anda herhâlde şerhi yok, değil mi? Sadece Malta kaldı galiba.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI TAHİR AKBAŞ – Evet, sadece Malta kaldı, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi üye oldu.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Maddelere geçmeden, tasarının tümünün esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, bu sözleşme önemli bir sözleşme. Günümüzde nükleer santraller birçok gelişmiş ülkede çok yoğun bir şekilde kullanılmakta. Bu sözleşme de aslında bizim gelecek nesillere daha etkin bir şekilde çevre bırakma ve bu nükleer santral atıkların ve radyoaktif tehlikelerin önüne geçme açısından çok önem arz ediyor. Uluslararası bir anlaşma olduğu için burada birtakım sorumluluklar ve yükümlülükler getiriyor. Aslında önemli bir anlaşma olduğunu düşünüyorum ben. Türkiye'nin de ciddi manada bir enerji ihtiyacı var ve bu enerji ihtiyacını nükleer santralle karşılama girişimi var, bununla ilgili çalışmalar da başlatıldı. Bu anlaşmanın uluslararası anlamda da bu tehlike oluşturabilecek çıktılarını, radyoaktif atık malzemelerin güvenliği ve bunların sürdürülebilir bir politika izlenmesi açısından da bu anlaşmayı önemsiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündemin 2'nci sırasında yer alan Başkanlıkça 1/10/1010 tarihinde esas olarak Dışişleri Komisyonuna, tali olarak da Çevre Komisyonuna ve Komisyonumuza havale edilen (1/380) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı

ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın tümü üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

İlk sözü Dışişleri Temsilcisine veriyorum.

Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Söz konusu mutabakat zaptı Türkiye ile Irak arasında tesis edilen yüksek düzeyli stratejik iş birliği konseyi toplantısı çerçevesinde Sayın Başbakanımızın Irak'ı ziyareti sırasında 15 Ekim 2009 tarihinde imzalanmıştır. Mutabakat zaptıyla taraflar ortak, bilimsel, teknik araştırmalar, programlar yürütülmesi, su teknolojilerinin değişimi, eğitim programları, toplantılar, konferanslar, sempozyumlar düzenlenmesi, karşılıklı uzman değişimini öngörmüşlerdir.

Söz konusu mutabakat zaptıyla ilgili olabilecek ayrıntılı soruları için Sayın Komisyon üyelerinin ilgili kurumumuz Devlet Su İşleri buradadır. Sorularınızı cevaplamaya hazırız.

Arz ederim. Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Konuyla ilgili açıklama yapacak ilgili arkadaşımız, buyurun.

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÜVEN KARAÇUHA – Daire Başkanımızla birlikte toplantıya katılıyoruz, saygılarımızı arz ediyorum.

Özellikle efendim Bakanlığımız ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı arasında imzalanan mutabakat zaptı 12 madde olarak düzenlenmiş bulunmakta. Bu mutabakat zaptında biz tamamen hemfikiriz, herhangi bir maddede bir yorumumuz yok ama sorulması gereken bir soru varsa, burada cevaplayabiliriz. Tamamen teknik anlamda Hükümetler arası iş birliği çerçevesinde düzenlenmiş bir zabıttır bu. Özellikle su kaynaklarının kullanılması, teknolojik bilgilerin geliştirilmesiyle ilgili eğitim programları genel anlamda zabıt içinde bulunmakta. Bizim maddeler üzerinde diğer kurumlarda olduğu gibi bir şeyimiz yok, tamamının geçmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Konuyla ilgili söz talebi yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçmeden tasarının tümünün esas Komisyon olan Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimizin 3'üncü sırasında yer alan Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Tesis Edilen Ortak Komitenin 1/2010 sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın tümü üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

İlk sözü Ekonomi Bakanlığındaki Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Genel Müdürüm.

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Çok teşekkür ederim efendim.

Ben de Komisyonunuza saygılarımı sunarak sözleri me başlayayım.

Efendim, malumunuz, Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması 1 Mart 2007 tarihinde imzalanmıştı. Daha sonra bunun 37'nci maddesine baktığımızda hem protokol hem de eklerinde değişiklik yapılması hususunda Ortak Komiteyi yetkilendirdiğini görüyoruz. Bu süre zarfında Avrupa Birliği ve Akdeniz ülkeleri arasındaki Euromed bütünleşmesi çerçevesinde menşe kurallarında bazı değişikliklerinin yapılması gereği ortaya çıktı. Buna istinaden anlaşmaya ek Protokol 3'te hem menşeli ürünler kavramının değişikliğiyle ilgili olarak hem de idari iş birliği yöntemleriyle ilgili olarak bu tasarı hazırlandı. Bu Mısır'la anlaşmayı imzaladık. Burada bütün konu menşe kümülasyonunun sağlanmasıdır Sayın Başkanım. O da Mısır'da üretilen belli bir ürünün Euromed bölgesindeki, Avrupa Birliği dâhil olmak üzere, üzerine birtakım başka ritimler de yapılarak, katkılarda bulunarak bu çevrede, bu serbest ticaret alanında serbestçe dolaşmasını sağlamaktır. Ortak Komitenin 1/2010 sayılı şu anda sizin huzurunuzda olan Kararı'yla bazı değişiklikler yapıldı, bu yönde değişiklikler yapıldı. Tamamen Avrupa Birliği ile Mısır arasındaki biraz önce arz ettiğim Avrupa Akdeniz Euromed Anlaşması'nın menşe kurallarına ilişkin protokolün adapte edilmesini hedeflemektedir, ona uyum sağlıyoruz biz bu anlaşmayla. Bu değişikliklerin yürürlüğe girebilmesini teminen de bu karar tasarısı hazırlandı.

Anlaşmada bir değişiklik yaptığımız için bu tekrar mutlaka Meclise gelmek durumunda. Onun için size arz ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Mehmet Erdoğan, buyurun efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Şimdi, burada İsviçre, İzlanda, Norveç menşeli malların Türkiye'deki herhangi bir mala dâhil edilmeleri hâlinde Türkiye menşeli kabul edilebileceği yazıyor. Bunda ülkemizin çıkarı nedir?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Hocam, burada biz bir serbest ticaret alanı oluşturuyoruz. Sadece, sizin de buyurduğunuz gibi, İsviçre, İzlanda değil bütün Avrupa ülkelerinden de Türkiye'ye geldiğinde, aslında karşılıklı da düşünmek lazım. Onların, bir televizyon düşündüğümüzde, oradan alınan bir parçanın burada kullanılması, bunun Mısır'da da hiçbir şekilde menşe konusunda bir problemle karşılaşmadan orada da pazarlanmasını sağlıyor. Aynı şekilde, malumunuz, bizim Mısır'da birçok ihracatçımız var ve gittiler orada, yatırım yaptılar. Tekstil konfeksiyonunu ele aldığımızda, buradan aldıkları iplikler, kumaşlar veya takım elbisenin kendisini de götürse, orada bir düğme dahi dikse, bu İsviçre'ye ve Avrupa Birliğine hiçbir sorgusu olmadan, menşe kümülasyonundan yararlanarak pazarlanmasını sağlar efendim.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Bu anlaşma kapsamında mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Bu anlaşma kapsamında.

Öyleyse bu değişiklikleri yapmak durumundaydık.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Yani menşe kuralları bu kadar azaldı mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Menşe kuralları şu anda son derece...

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Yani menşe değişikliği bu kadar basit oldu mu? Bu anlaşmayla bu kabul oluyor mu?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE- Bu anlaşmanın çok geniş ekleri var.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Burada şu var herhâlde: Bir işlemden geçme şartı var. Yani işçilik değil de bir ara malın, bizdeki bir mamul malın içinde kullanılması var, değil mi? Bu şekilde tamam, bu şekilde uygundur.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Temel menşe kurallarında değişiklik mi var ki bir anlaşmayla bir üründe, bir sweat tişörtteki bir düğme eklentisi eşyanın menşesinin değişikliğine gerekçe teşkil edip serbest dolaşıma girebiliyor. Temel menşe kurallarında değişiklik mi var?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Temel menşe kurallarında değişiklik yapmış oluyorsunuz çünkü...

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Avrupa Birliği bunu kabul ediyor mu?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Tabii efendim. Euromed'in kendisi kabul ediyor, sadece Avrupa Birliği değil. İsviçre de EFTA ülkeleri de dâhil, Mısır'da dâhil, Tunus, Fas bütün hepsi. Bizim Euromed çerçevesinde menşe kümülasyonuna üyeliğimiz var, biz bundan faydalanıyoruz.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Benim sorduğum soru şu: Menşe kurallarında, bu kadar basit işlem değişiklikleriyle eşyanın menşesinin değişikliği noktasında bir mutabakat mı var?

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Menşe kümülasyonu olduğu takdirde var efendim. Biz bunu Euromed'den de önce Orta Avrupa ülkeleriyle de yapmıştık, Euromed bunun ikinci ayağı. Şimdi çok daha geniş hâle getirildi. Yani eğer iki ülkeden bahsediyorsak, menşe kuralları, sizin de söylediğiniz gibi, sadece o iki ülkeyi ilgilendiriyor ve o listelerinde sadece iki ülkede kullanılacak girdilerden bahsediyor. Ancak menşe kümülasyonu olduğunda, üçüncü ve dördüncü diğer ülkelerde dâhil olduğunda bütün hepsinin payını serbest bırakıyor. Dolayısıyla bizim menşe kümülasyonumuz yani Euromed'de, özellikle Euromed'de çok geniş anlamda kuralları var.

Hemen size bir örnek daha vereyim, daha da ileriye gitmiş durumda Avrupa Birliği, biz henüz onu yapmadık: Afrika ülkeleriyle, artık mesela tekstil ürünlerinde esas olan iki kademedeki geçmesiydi, artık bu da yok. Bizim adapte etmek üzere olduğumuz menşe kuralları bu olacak. Karayip ülkelerinde ve Afrika ülkelerinde herhangi bir üretimde, çok az miktarda, artık tekstil ürünlerinde hiçbir şekilde iki dönüşüm gerekmiyor. Tek dönüşümle de bu pazarda rahatlıkla dönebiliyorlar, rahatlıkla serbest dolaşımına izin veriyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz talebi? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçmeden, tasarının tümünün esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Gündemimizde değişiklikten önce 5, yeni gündemde 4'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın tümü üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

İlk söz Sayın Genel Müdürün, buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI ANLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Teşekkür ediyorum.

Tanzanya ile Yatırımların Karşılıklı Teşviklerin Korunması Anlaşması... Malumunuz, bütün yatırımların karşılıklı teşvik ve korunması anlaşmalarında amaç, iki ülke arasında doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında girişimcilere belli koşulların sağlanması, belli aslında garantilerin sağlanması. Girişimcilere, diğer ülkede tabi olacakları muameleyi belirlemek ve garanti etmek esas. Daha güvenli bir ortam sağlıyor böylece. Türk girişimcilerin Tanzanya'da, bu anlaşmayla, kamulaştırma yönünden sahip olacakları haklar belirleniyor. Bütün maddelerde bunlar teker teker var. Anlaşmazlıkların halli konusunda, herhangi bir şekilde orada bir yatırımcımızın bir anlaşmazlığa düşmesi konusunda ICSID UNICIYRAL tahkim usul kararlarının tercih edilebileceği karara bağlanıyor. Diğer üçüncü ülke yatırımcılarına uygulanan aynı kuralların Türk yatırımcılarına da uygulanması kuralara bağlanıyor.

Burada esas olan, Türk yatırımcıların Tanzanya'ya gidişini sağlamaktır, özendirme. Eğer uygun görülür de Meclisten geçerse, biz bunun gerçekten Türkiye-Tanzanya ticaretine etkisi olacağına inanıyoruz. Malumunuz, Türkiye'nin son zamanlarda, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ziyaretiyle, Tanzanya'yı ziyaretiyle Afrika ülkelerine olan ilgisi artıyor. Tanzanya'nın YKTK'sını da biz bu anlamda değerlendiriyoruz.

Arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de şu açıdan ele alıyordum bu anlaşmayı: Türkiye'nin son yıllarda gösterdiği ihracat performansı ve diğer ülkelere, özellikle son yıllarda da Afrika'ya yapılan yatırımlar çok ciddi boyutlara ulaştı. Dünyadaki ekonomik kriz de göz önüne alınırsa, bunun ne kadar anlamlı olduğunu görüyoruz. Bu, oralarda yatırımcılarımızın hem daha fazla yatırım yapmasına, daha fazla ekonomik katkı sağlamasına, bir de onların yatırım yaptıktan sonra güvenliğini sağlayacak bir anlaşma olması hasebiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin girişimcilerinin önemini ortaya koyuyor, bu da çok sevindirici bir haber.

Bunu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz isteyen? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçmeden, tasarının tümünün esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Komisyonumuzun bugünkü gündemindeki işleri tamamlanmış olduğumuzdan toplantıyı kapatıyorum.

Tasarıların ülkemize ve milletimize hayırlı olması dileğiyle tüm katılımcılara katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.07